

ACC. N:R M. 12801: 1-6.

Landskap: *Blekinge* Upptecknare: *A. O. Sundberg, Dragså*
Härad: *Medelstads* Berättare: " " "
Socken: *Ronneby* Berättarens yrke: *f. d. stensluggeri förmän*
Uppteckningsår: *1953* Född år *1875* i *Vienyd, Ronneby sn.*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Allmogens sittmöbler. s. 1-6.

LUF 94.

Allmogens Sittmöbler.

Bänkar.

De allra flästa slögorna voro bänkar placerade kring bordet, dessa bänkar eller karlor som de allmohet kallades var av de allra enklaste slag, fyra runda pinnar till ben horrade i en brädesump på två & tre alnar lång, kortare & längre allt efter utrymmet. De äldsta slögorna voro fasta träbänkar iform av säng som fick tjedstjora som liggplats. Dessa sängpalats var fyllda med slugkröstad råghalm eller mycket grovt vasselåkan s. k. (Schellfalls) eller skinnlos-täcke, en halmputa ditta var hela sängens byrå. På dessa så enkla liggplatser var olika stora var en given sak, att de hade var sin bäddar. Husfadren hade alltid sin vid den överska ändan i slögan. Denna säng var alltså den största, att även moran fick

Luf 94
1

plats; den, även som den minsta tillbringningen.
 Kom några tillfälliga gäster fick de alltid
 ligga på golvet åtminstone i de flesta fall.
 Några benkar för fjäderpås fanns inte, i stället
 fanns en stång som räckte från den ena
 till den andra sidan; stunga der hönsen hade
 sin plats. Detta var endast brukligt i d. s. k.
 byggsällskaperna. De större & finare bondgårdarna
 hade de inte hönsen i slagan. Deremot fanns vägg-
 fasta sängplatser. På husfadrens plats vid
 långbordet var alltid vid den översta ändan
 som en någon gammal gemma kallades
 högsäte. Denna möblering var allmän vid
 1858, 1860 talit, men ändan till 1870, 1880, • 1890.
 Kunde man få se sådan möblering med
 väggfasta möbler.
 Fällbänk har ja hört talas om men vi inte
 hur den ser ut, ja tror de ä en slags utdragsoffa

ACC. N:R M. 12801:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

^{passades}
Först ~~blades~~ de gamla träsofforna för lönkar.
På 1880, 1890 talet var mera allment med utdragsoffa
som dem fick beställa hos någon lysnickare som
gjorde alla slag av möbler.

Pallar funnos i alla hus, fast mer o mindre
väl gjorda, de som skulle va inne var hyvlade
o lönns inskurna i pälet. Även va de olika
höga beroende på vem som skulle ha den,
den som skulle spinna fick ha den högsta
den som kardade fick ha en lägre, den som
passade lysen hadde en päll som va näppe
högre än kardspallen, lägre än spinnspallen.

På lysen på den tiden bestod av spantade
ljöksticker som en man fick passa
på så sätt, så fort en sticka va utrummen
hadde en annan länd, då den gamla fick
riktigt släckna i en vattenkälla som
stickländaren alltid hade till steds

3

De typte inte va samre en de kunde läde spinna
karda o spälla lutor till väverstear.

Pallar för mjölkning var mera provisoriska
de va intehyvlade lara fyra ben iborrade i
en plankstump. Brudspallarna va slafvade
o klädda.

Skolar de allra vanligaste voro de hemma-
gorda med fyrkantig bils. Kistor voro allmunt
i så gadt som alla hem någon särskild upp-
sättning av skolar va de inte då skolorna
va mycket sparsam i bruk. I de finare
gårdarna kunde finnas en gammal stol
med mycket högt räcke utstirade ben svängda
o liknande telor på ändarna.

Skolar med armstöd var mycket sällsynta
dom tillades länstol. De många namnen
på skolar kännes ja inte till, de skolorna
har inte funnits: allmogehemmen

de gamla hemmagorda trästolarna va benen lite svängda med två slår på omkring sex tum från den nedre ändan, till stolen va tjärkt till ben o räcke till botten fur. o alltid omalade.

Den trebeniga stolen va mycket praktisk allra hälet då man förfärdigades fiskredskap.

Stu de va urhållade ut en stärrträstam va alla mer o mindre, en del stolar hadde runda några fyrkantiga ben ihoprade, all dessa stolar va mycket gamla. då de gick i arv från farfar farfas tid, stot som bord har ga inte hört talas om. Quingstol ha nog befunnit från mycket långsedan, då endast i de allra bästa hem på 1880 o 1890 talit va de mera allmänna, de quingstolar ga selt ha alla varit lackerade.

Quingstol med fjädra har nog varit i bruk ett selt litet äs eller från möbelfabrikarnes början.

De barnstolar som va i bruk på 1800 talen va gjorda med meder o kallades vagg.

De nya möblerna är noj från början av 1900 då köptes mest fjärrstolar som va lika då som nu slappade o klädda möbler va myck sällypta i den gamla tiden.

Möblerna förs tillverkades av ly eller hemma snickare för settis är sons fars en snickare her på Kriksberg som tillverkade alla slapp möbler även lillkristor denna man helt Johan Jönsson bodde på Lyllerukki som flyder under Kriksberg.

Några namn på möblerna har gode fars aldrig.